

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 15 maja 1936
God. VII • Broj 20

ČISTA SRCA

U 18 broju našega lista od 1 o. m. pisali smo o značaju i važnosti tedna čistoće, koji naše Sokolstvo priređuje ove godine na čitavom području Saveza. Na koncu toga članka rekli smo također i ovo: »A da bi mogli imati i vidnog i pozitivnog uspeha u tome našem nastojanju, mi tu ne smemo da mislimo samo na onu materijalnu čistoću u fizičkom pogledu, već svoju pažnju treba da skrenemo i na naša srca, da bi i ona bila zdrava i čista. Mi Sokoli moramo da pokažemo, i prema unutra i prema vani, da u zdravlju i lepoti želimo i hoćemo da pred svima prednjačimo.«

Lepe su te naše želje, i niko ne bi mogao da nam porekne, da to naše htenje nije plemenito i da nije korisno za sav naš narod, u kome naše Sokolstvo, kao i u svoj javnosti, zauzima tako vidno i istaknuto mesto. Ali te naše želje ostale bi samo želje, kada ih svojim radom ne bi prenosili u realnost, t. j. u onaj istinski život, koji oko nas buči i protiče, te koji sve nas i oko nas bez zastoja neprestano zapljuskuje. Tome životu stoga moramo da svprotstavimo naše ju-načke grudi, kao obranbeni zid, da nas ne bi prekrili njegovi nemirni valovi i da nas ne bi smlavili svojom silovitom snagom. Današnje vreme, koje je tako zatrovano materijalizmom, na svakom koraku podmiče nam razne klopke zamamljivosti i zavodljivosti, da je potrebno da budemo oboružani s najvećim moralnim snagama, koje jedino mogu da očuvaju od pada i posvemašnje propasti kako pojedinca tako i cele skupine. Mnoge i najveće opasnosti u tome pogledu naročito prete mladim ljudima, osobito onima koji nemaju dovoljno snage da se odupru tim raznim zavodljivostima. Usled toga u njima se lako porodi čežnja za lagodnim životom, čežnja za novcem, zabavama, pićem i drugim porocima, a što sve skoro uvek neminovno dovodi do čina, koji se sukobljavaju s kaznenim zakonima i koji na koncu rađaju najtežim i najpogubnijim posledicama.

Među mnogim takvim i sličnim teškim iskušenjima, kojima je naročito izvrgnuta mladost, po svojim posledicama mogu da budu najpogubnija naročito ona, koja se odnose na seksualni život današnje omladine. To su, da se tako izrazimo, seksualne zablude današnjih mladih generacija, jednako opasne i razorne kako za muški tako i za ženski spol. Do prvog moralnog pada u tome pogledu neće se mnogo, a mnogi i mnogi od njega se više ne oporavljaju već srljaju sve dublje i dublje. Razni uticaji, često lišeni svakih moralnih i etičkih skrupula, a koji znadu biti uvijeni u najrazličitije i zamamljivije društvene forme, pod kojima se danas kod omladine formiraju nazori o seksualnom pitanju, upravo o jednom sklopu pitanja koja obuhvata seksualni život čoveka, ti uticaji na omladinu predstavljaju jednu od najtežih posledica, koliko po individu u toliko i po porodici kao i po sav narodni kolektiv i njegovu budućnost.

Seksualno pitanje je tako važno i od tako golemog značaja za moralni i zdravi život najširih slojeva našeg naroda, da bi se oni koji su za to pozvani, kao i oni kojima je povereno vaspitanje mladih naraštaja ogrešili o narodnu budućnost, kada se s tim pitanjem ne bi stalno i temeljito bavili i rešavali ga na način kako bi postepeno iz naše narodne njive iz korena istrebili ono veliko zlo, koje je nastalo kao posledica nerazumnog, nedovoljnog, nezdravog, nepoučenog i negativnog razumevanja, shvaćanja i gledanja na seksualni život, i kada tome seksualnom životu ne bi stalno jačali i učvršćivali njegove moralne i etičke temelje i lečili ga od svih pogubnih uticaja kojima je izvrgnut, a usled kojih teško može da strada naša narodna zajednica. Ovo pitanje dakle predstavlja ne samo krupni socijalni već i opće nacionalni problem.

Prekoračenje granica moralne dopustivosti, padanje u seksualna orgijanja, pijančevanje i drugi slični teški poroci rađaju strašne bolesti; ta velika narodna zla ruše i potpuno uništavaju najvrednije i najdragocenije fizičke, moralne i intelektualne snage pojedinca i celine, oni su dalje uzroci

tolikih razvoda brakova, koji se množe iz dana u dan, oni razaraju posvećeni porodični život i oni dovode do velikog broja nezakonite dece, koja opet, ponajviše nezbrinuta i napuštena, predstavljaju za društvenu zajednicu jedan krupan socijalni problem. I ta uboga stvorenja, koja nad sobom nemaju nikakvog drugog greha do li svoje bedno rođenje i što su začeta u grehu, najglasniji su memento, koji upozorava na dužnost svih trezvenih i poštenih ljudi da se pobrinu za narodni naraštaj.

Ubistva i samoubistva skoro dnevno pune čitave stranice naše dnevne štampe, iako nikakav život nije tako bezvredan i beznačajan, da se za njega ne bi trebali zauzeti i pokušati spasiti ga od strmoglavog pada u propast. Svaki život je najviši dar božji, i ko upropasti bilo koji život, gubi dušu, koja je život života.

Nije nam namera, a niti je to moguće u jednom članku, da šire zahvatimo sve to što je nezdravo u čovečjem društvu. Ovdje samo konstatujemo neke činjenice, a koje su već same dovoljne, da nas uvek potsećaju na zadatke, koje mora da izvršava naše uzgojno delovanje na onom području, koje nam je povereno. Svim našim vaspitnim faktorima — stručnim organima, prosvetarima i lekarima — otkriva se polje širokog rada, da s preventivnim sredstvima sprečavaju to zlo i da ga otklanjaju od naših domova i vežbaonica, a to je, da svu svoju brigu posvećuju čistoći srca, koja zdravome telu daje pravu vrednost i dostojanstvo. Unatoč svemu zlu, koje opažamo i koje osuđujemo, ipak nismo pesimisti kao ni kruti moralisti i asketi, nego smo čisto obični ljudi, zađojeni optimizmom, koje nam daje čvrstu nadu, da se svako zlo, može preprečiti i odstraniti, samo ako ga pravovremeno uočimo i ako ne dozvolimo da to zlo zahvati naš unutrašnji svet.

Sokolstvo je svesno od kolikog je značaja za narod telesno zdrava i moralna jaka žena, i kao mati narodnog naraštaja, i kao domaćica u kući, i kao učiteljica omladine, i kao javna radnica, a osobito pak još i u istorijskim narodnim krizama. Naša nacionalna i kulturna istorija puna je primera, koji nam kažu, što je kadra žena, čiju dušu prožima ljubav prema deci, narodu i rodnoj grudi. Majka Jugovića klasični je lik jugoslovenske majke i žene.

Svi naši vaspitni faktori znadu, da osobito moramo paziti na one mlade redove, koji su najizloženiji opasnostima i koji su možda bez roditelja ili koje pak život baca zapuštene na ulicu bez isticke brige i staranja. Tu omladinu moramo da privučemo sebi, moramo da je izvedemo na pravi put, da je počimo i oduševimo, moramo da ju pridobijemo za narodne i sokolske ideale. U našoj bratskoj zajednici mlad čovek oseća se zadovoljan i radostan; tu moramo da mu predočimo iz primera naše junačke prošlosti, što je kadra da učini odlučna volja, kada se ona pretvara u delo. U našem poslednjem uvodniku rečeno je mnogo toga što je potrebno za tako vaspitanje čistih sokolskih srdaca.

I ako prelistamo naše »Puteve i ciljeve« u njima ćemo na svakoj strani naći toliko konkretnih uputstava i inicijativnih naputaka; ti naši »Putevi i ciljevi« predstavljaju neisprpivi izvor za naš vaspitni rad. Sve što je tamo napisano, napisano je sa svrhom koja vodi jednome cilju: k čistoći srdaca! I kada se danas navraćamo na tu knjigu, time hoćemo posebno da naglasimo duboku vaspitnu vrednost našeg odnosa prema veri, o čemu tamo izričito stoji i ovo: »U smislu sokolske ideje i sokolskih nauka, svaki pripadnik sokolske organizacije mora da bude borac za istinu i pravdu, za sve što je dobro i lepo. Svaki naš pripadnik neka nastoji, da se uvek što više približi najvišoj (apsolutnoj) Istini, Pravdi, Dobroti i Lepoti. U svrhu postignuća tog idealnog cilja, svakome su na raspolaganju i sredstva, koja mu pruža njegova vera (crkva)«.

Evo, i ova današnja naša kratka razmatranja u vezi su s našim tednom čistoće. S ovim samo dopunjavamo ono što smo kazali u našem predašnjem broju, naglašujući, da su čista sokolska srca naš najveći ponos i da su ona najdragoceniji plod, koji krasi naše narodno stablo.

Skupština Saveza slovenskog Sokolstva

održana dne 10 o. m. u Tirševu domu u Pragu

U nedelju dne 10 o. m. održana je u Tirševom domu u Pragu skupština Saveza slovenskog Sokolstva. Dan pre, u subotu dne 9 o. m., održana je sednica pretsedništva Saveza SS.

Ovoj skupštini učestvovali su pretstavnici svega slovenskog Sokolstva, i to: za Češkoslovačku obec sokolsku starosta ČOS br. dr. Bukovski, zamenik staroste br. Truhlarž, načelnik br. dr. Klínger, načelnica s. Proveznjikova, prosvetar br. Krejči te br. Kepl. U ime Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije učestvovali su i zamenik starešine br. Gangl, savezni načelnik br. dr. Pihler i savezna načelnica s. Skalar. Savez poljskog Sokolstva zastupao je br. Boguslavski, Savez bugarskih Junaka br. prof. dr. Minev, a rusko Sokolstvo br. Manohin i br. Viničuk.

Skupštinu je otvorio starešina Saveza SS br. dr. Stanislav Bukovski, koji je toplo pozdravio sve delegate i zatim u sažetom obliku podneo svoj starešinski izveštaj.

Nakon brata dra Bukovskog podneo je izveštaj o radu Saveza SKJ tajnik br. Kepl. Tajnički izveštaj brata Kepla obuhvatio je hronološkim redom sve značajnije događaje u sloven-

skom Sokolstvu, kao također i najvažnije događaje u javnom životu naroda pojedinih sokolskih saveza, a koji su se desili od poslednje glavne skupštine SSS, održane 10 juna 1934 godine.

Iz izveštaja načelnika SSS brata dr. Klíngera valja spomenuti, da su održana o. g. III smučarska takmičenja SSS, kojima su učestvovali takmičari iz redova ČOS i Saveza SKJ. Nadalje na predlog načelnštva donešen je zaključak, da se smučarska takmičenja SSS imaju održavati svake godine. Zatim je načelnik izvestio, da će ČOS poslati na pokrajinski slet Saveza SKJ u Šuboticu veću grupu vežbača, a koja će posle sleta poći zajedno sa jugoslovenskim Sokolima i na svečanosti rumunskih gimnasta u Bukurešt. Na olimpijadi u Berlinu takmičiće takmičarske vrste ČOS, Saveza SKJ, poljskog Sokolstva i bugarskih Junaka. Zbog povreda nekolicine jugoslovenskih takmičara nije održano pokusno takmičenje između jugoslovenskih i poljskih takmičara u Varšavi, te jugoslovenskih i češkoslovačkih takmičara u Pragu, ali će se zato održati prijateljsko takmičenje vrsta članica ČOS i SSKJ u Ljubljani dne 24 o. m. Poljski takmičari takmičiće se s nemačkim turnerima.

Nastup većeg broja vežbača i vežbačica s naročitim vežbama pripremaju za Berlin ČOS i Savez SKJ. Definitivnu odluku o tome doneće oba Saveza naknadno, kako to bude tražio razvoj prilika. Cilj ovim nastupima bio bi, da češkoslovački i jugoslovenski Sokoli pokažu visoki nivo sokolske telovežbe.

Posebna tačka dnevnog reda ove skupštine bila je posvećena pitanju spora u redovima ruskog Sokolstva, a o čemu je zaključeno, da se definitivna odluka donese kasnije.

Na koncu sledio je izbor novog časništva SSS, pa su izabrani: za starešinu SSS brat dr. Stanislav Bukovski, za prvog zamenika brat Engelbert Gangl, za drugog zamenika brat František Arciševski, za tajnika brat Evžen Kepl i za blagajnika brat Josef Truhlarž. Starešina br. dr. Bukovski setio se zatim toplim rečima i zaslužnog rada brata Zamojskog kao starešine, koji će i u buduće biti pozivan da prisustvuje sednicama SSS. Sa skupštine bio mu je upućen i pozdravni telegram. Nakon kraće debate kod eventualija, starešina br. dr. Bukovski zaključio je skupštinu upućujući apel svoj braći za što užu saradnju svega slovenskog Sokolstva u duhu Tirševih nauka.

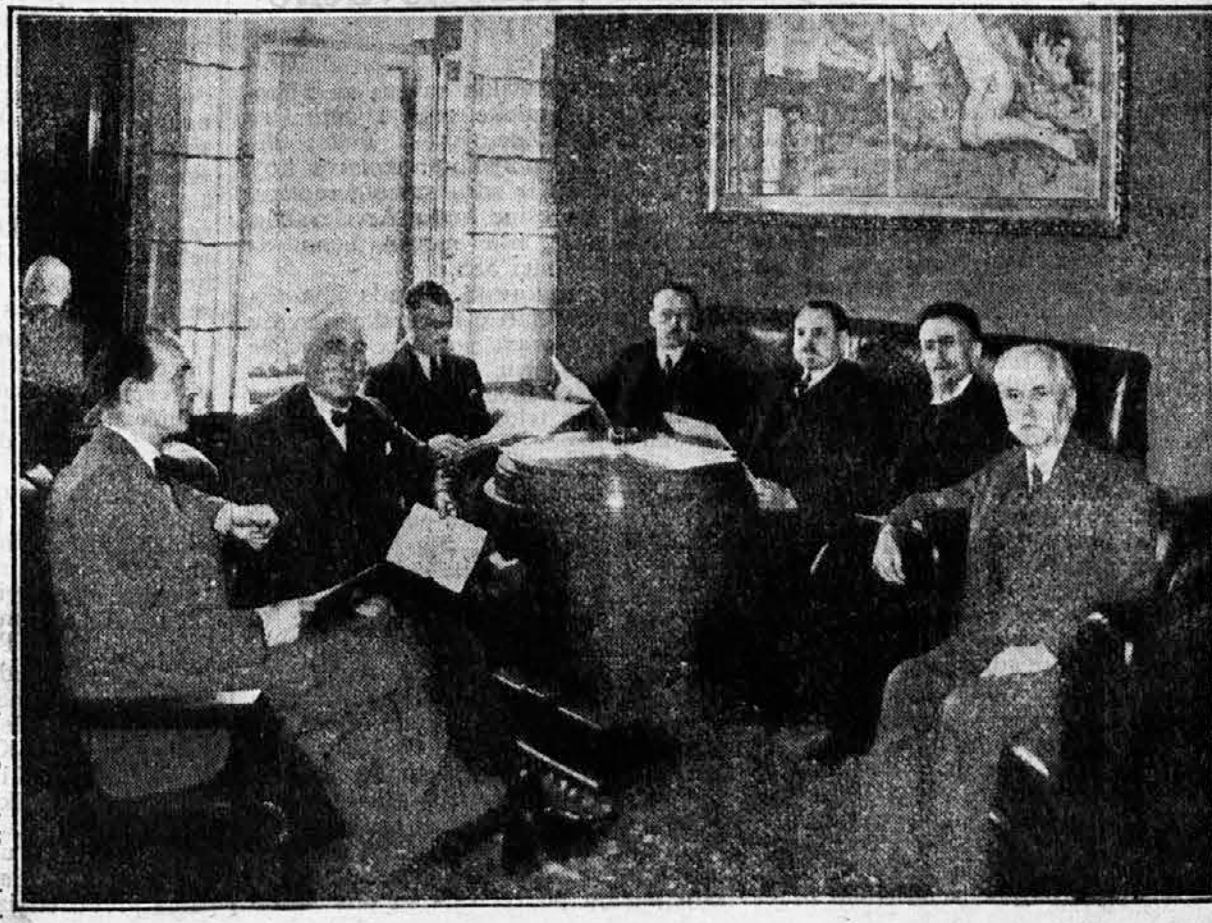
Glavna skupština Saveza slovenskog Sokolstva u Tirševom domu u Pragu dne 10 o. m.

U prvom redu, s leva na desno: dr. A. Pihler, načelnik Saveza SKJ; M. Proveznjikova, načelnica ČOS; A. Krejči, prosvetar ČOS; E. Skalarjeva, načelnica Saveza SKJ; J. Truhlarž, blagajnik SSS; N. Manohin, starešina Saveza R.S. te braća A. Viničuk, Grabški i Šitkov. — U drugom redu: A. Boguslavski, zastupnik Sav. poljskog Sokolstva; prof. dr. M. C. Minev, zastupnik Saveza bugarskih Junaka; dr. St. Bukovski, starosta SSS; E. Gangl, zamenik staroste SSS; dr. M. Klínger, nač. SSS. — Stoji: E. Salkov, dr. J. Stoic, tajnik ČOS, VI. Miler, blagajnik ČOS i E. Kepl, tajnik SSS.

Sednica pretsedništva Saveza slovenskog Sokolstva u Tirševom domu u Pragu dne 9 o. m.

S leva na desno: dr. A. Pihler, načelnik Saveza SKJ; prof. dr. M. C. Minev, zastupnik bugarskih Junaka; E. Kepl, tajnik SSS; dr. M. Klínger, načelnik SSS; dr. St. Bukovski, starosta SSS; E. Gangl, zamenik starešine Saveza SKJ i J. Truhlarž, blagajnik SSS.

Za maj

12 45201-03

49 64895-87

19 45422-05

59 66995-82

39 2961-14819

69 1195-52

49 2491-14

69 5905-41

35 45847-00

99 1405-29

59 2967-00

99 5305-09

79 1437-27

79 2927-44

Bata

M-11